

Gamma Knife behandeling van een hypofysetumor

Inhoudsopgave

Klik op het onderwerp om verder te lezen

Hypofysetumor	1
De voorbereiding	1
Het plaatsen van het frame	2
De MRI-scan	2
Het behandelplan	2
De behandeling	2
Na de behandeling	2
Tot slot	3
Belangrijke telefoonnummers	3

Binnenkort komt u naar het St. Elisabeth Ziekenhuis voor een behandeling met een Gamma Knife. Bij een behandeling met een Gamma Knife wordt een heel klein gedeelte in de schedel bestraald.

Uw radiotherapeut-oncoloog of neurochirurg heeft u verteld over uw situatie en de behandeling die daarbij hoort. In deze folder wordt een deel van deze informatie herhaald en krijgt u een algemene uitleg over het traject dat u op de behandeldag doorloopt. U kunt ook nog een bezoek brengen aan de website: www.gammaknife.nl.

Hypofysetumor

[\(terug naar beginpagina\)](#)

De hypofyse is een hormoonproducerende klier die zich aan de schedelbasis, achter de neusrug bevindt. Een hypofysetumor is meestal een goedaardige tumor die uitgaat van het klierweefsel. In ongeveer de helft van de gevallen produceert de tumor zelf hormonen. Hypofysetumoren worden meestal ontdekt door klachten die optreden naar aanleiding van de ruimte-innemende werking van de tumor, zoals hoofdpijn, gezichtsvelduitval, blindheid of overdruk in het hoofd. Soms veroorzaakt een hypofysetumor klachten door een tekort aan of een overproductie van bepaalde hormonen. Hypofysetumoren die klachten veroorzaken door een ruimte-innemend effect worden chirurgisch behandeld. Kleine hormoonproducerende tumoren kunnen soms met medicijnen worden behandeld. Als de hormoonspiegel echter niet normaliseert of als de patiënt de medicijnen niet verdraagt, kan een operatie noodzakelijk zijn.

Patiënten waarbij de medicamenteuze en/of chirurgische behandeling niet afdoende is, komen in aanmerking voor radiotherapie (meerdere opeenvolgende dagelijkse bestralingen) of een bestraling met behulp van een Gamma Knife. Het voordeel van een Gamma Knife behandeling is dat het een eenmalige, poliklinische bestraling is en heel gericht kan worden uitgevoerd. Bij de meeste patiënten wordt een groeistilstand van de tumor bereikt en bij ruim de helft van de patiënten normaliseert de hormoonspiegel.

De voorbereiding

[\(terug naar beginpagina\)](#)

Op de behandeldag wordt u op de afgesproken tijd verwacht op het Gamma Knife Centrum. Hier wordt u ontvangen door één van de radiotherapeutisch laboranten die u gedurende de dag verder zal begeleiden. U hebt deze dag de beschikking over een patiëntenkamer. Tijdens uw behandeling in het ziekenhuis krijgt u **geen** maaltijd aangeboden. U wordt gevraagd om voor uw eigen eten en drinken te zorgen.

Het plaatsen van het frame

[\(terug naar beginpagina\)](#)

In de patiëntenkamer wordt een lichtgewicht metalen frame, onder plaatselijke verdoving, met behulp van schroeven stevig op het hoofd geplaatst. Dit frame dient om uw hoofd op de behandelafel te fixeren (vast te zetten). Ongeveer 15 minuten voor het plaatsen van het frame krijgt u, via een injectie in het bovenbeen, een pijnstillertoezegend tegen het drukgevoel dat ontstaat bij het plaatsen van het frame. Dit drukgevoel zakt na een paar minuten weer weg. Wanneer het frame geplaatst is, wordt een plastic helm op het frame geplaatst om de afmetingen van het hoofd te bepalen. Het plaatsen van het frame en het bepalen van de afmetingen van het hoofd duurt in totaal ongeveer een half uur.

De MRI-scan

[\(terug naar beginpagina\)](#)

Na het plaatsen van het frame wordt een MRI-scan gemaakt. Deze is nodig om de plaats van de tumor nauwkeurig te kunnen bepalen. Bij het maken van de MRI-scan wordt u met het frame bevestigd aan de tafel van de MRI-scanner. Op het frame zal wederom een plastic helm geplaatst worden. U krijgt hier doorgaans ook een injectie met contrastvloeistof. Deze vloeistof zorgt voor een goede afbeelding van de te behandelen afwijking. Het maken van de MRI-scan duurt ongeveer een half uur tot drie kwartier. Voor meer informatie kunt u de folder [MRI-onderzoek](#) lezen.

Het behandelplan

[\(terug naar beginpagina\)](#)

Met de gegevens van de MRI-scan kan nu een behandelplan gemaakt worden. Dit houdt in dat uw behandelend team nauwkeurig bepaalt hoe u optimaal behandeld kunt worden. Tijdens het maken van dit behandelplan kunt u wat rusten in de patiëntenkamer. Het maken van het behandelplan duurt ongeveer 1 uur tot 1½ uur. Als uit het behandelplan blijkt dat het risico te groot is of de behandeling niet is aangewezen, wordt hij niet uitgevoerd. Uw behandelend arts zal u uitleg geven over deze keuze.

De behandeling

[\(terug naar beginpagina\)](#)

U wordt met het frame aan de behandelafel vastgemaakt. Tijdens de behandeling wordt de te behandelen afwijking stapsgewijs in het middelpunt van het Gamma Knife geplaatst. Deze stappen worden eerst buiten het toestel getest. Hierbij kunt u voelen dat het toestel kleine bewegingen met uw hoofd maakt. Wanneer alle stappen getest zijn, verlaat de radiotherapeutisch laborant de behandelkamer en wordt de behandeling gestart. Zodra de eerste positie is ingesteld, wordt u tot ongeveer uw middel in het toestel geschoven om bestraald te worden. Na deze bestraling schuift u uit het toestel en wordt de volgende positie ingenomen. Hierna schuift u opnieuw het toestel in. Deze procedure wordt herhaald totdat alle posities bestraald zijn. Tijdens de behandeling is het mogelijk om met de laborant te praten via een intercomsysteem. De laborant kan u ook zien via een camerasysteem. Het is tijdens de behandeling mogelijk om naar de radio of uw eigen muziek-cd te luisteren.

Na de behandeling

[\(terug naar beginpagina\)](#)

Na de behandeling wordt het frame afgenomen. Hierbij kunt u hoofdpijn ervaren. Deze hoofdpijn wordt veroorzaakt door het wegvallen van de uitwendige druk van het frame.

Wanneer deze hoofdpijn optreedt, krijgt u een pijnstillertje. Nadat het frame is afgezet, blijft u, indien nodig, nog even in de kamer om wat te rusten. U kunt nog dezelfde dag naar huis.

Na het uitvoeren van de behandeling worden de behandeling en de mogelijke bijwerkingen van de behandeling nog een keer met u besproken door uw behandelend arts.

Door de gebruikte schroeven ontstaat soms in de eerste week na de behandeling een zwelling van de oogleden en/of een doof gevoel op het hoofd. De zwelling verdwijnt na enkele dagen, het doof gevoel kan langer blijven bestaan.

Meestal zijn er verder geen klachten na de behandeling. Als er toch acute klachten optreden, kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met het secretariaat via telefoonnummer: (013) 539 25 43. Buiten kantooruren kunt u met de dienstdoende arts(-assistent) Neurochirurgie contact opnemen via de centrale van het St. Elisabeth Ziekenhuis, telefoonnummer (013) 539 13 13.

Tot slot

[\(terug naar beginpagina\)](#)

Wanneer u mogelijk zwanger bent, gelieve dit te melden aan uw behandelend arts of het secretariaat van het Gamma Knife Centrum.

Als u nog vragen hebt, kunt u deze tijdens het voorlichtingsgesprek en op de behandeldag zelf stellen. Ook is het mogelijk om vooraf nog een extra afspraak te maken voor een informatief gesprek met uw behandelend arts.

Belangrijke telefoonnummers

[\(terug naar beginpagina\)](#)

St. Elisabeth Ziekenhuis (algemeen): (013) 539 13 13

Secretariaat Gamma Knife Centrum: (013) 539 25 43

Neurochirurgen: Radiotherapeuten:

Guus Beute Patrick Hanssens

Suan Tèh Lie

Koo van Overbeeke

Jeroen Verheul

Gamma Knife polikliniek; route 1

Gamma Knife Centrum Tilburg; route 75

Postadres:
postbus 90151
5000 LC Tilburg

Bezoekadres:
St. Elisabeth Ziekenhuis
Hilvarenbeekseweg 60
5022 GC Tilburg

www.gammaknife.nl

Neurochirurgie, 2.208 11-11

Copyright© websiteversie PSB MdW/AM St. Elisabeth Ziekenhuis Tilburg
Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.